

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Quæsitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Idemque multo magis dicendum, si lex indefinite iubeat suspensionem ob tale crimen a iudice ferri, ut docet Suarez de censur. disp. 29. sect. 1. num. 18. Sin autem canon tempus definiat, quo suspensio durare debeat, tum inferior, videl. Episcopus, relaxare non potest. Quae de re dixi lib. 1. tr. 5. p. 3. cap. 4.

Deinde tradita doctrina limitari debet: Nisi crimen a Clerico commissum tale sit, ob quod secundum canones deponi debeat, videl. vnum ex maioribus, seu enormibus, sicuti explicauit p. 3. n. 2. §. crimina. Nam in talibus dispensare non potest Episcopus, e. a. si clerici, 4. §. de adulterijs, de iudicijs. Id vero nunc intelligi debet de criminibus notorijs, aut ad forum contentiosum deductis. Si enim occulta sint, Episcopus pro foro conscientiae absolueret & dispensare potest, homicidio voluntario excepto, per Concil. Trident. sess. 24. c. 6. de reform.

CAPITVLVM VI.

Quaestum.

PARAPHRASIS.

Quaestum fuit ex Gregor. X. Pontifice, quid agendum esset cum Clericis, qui ad adulterij, periurij, homicidij, aut falsi testimonij crimine se maculauerunt. Respondet Pontifex: Si talia crimina neque in populo notoria sint, neque per iudicialium processum comprobata, videl. per testes, aut propriam Rei confessionem, hoc casu Clerici criminosi post actam de crimine poenitentiam, non debent prohiberi, quod minus in susceptis ordinibus ministrant, & ad superiores ordines ascendant: excepto tamen homicidio. Sed ante actam poenitentiam monendi, & diuini iudicij proposito metu, obtestandi sunt, ut ne cum periculo damnationis suae, in susceptis ordinibus ministrare, multo minus ad ordinem superiorem aspirare audeant,

SUMMARIUM.

1. Si crimen Clerici enorme vel populariter vel iudicialiter notorium sit, prohibendus is est ab executione Ordinis suscepti, & susceptione altioris.
2. Occultus criminosus post actam poenitentiam in officio suo ministrare potest, excepto crimine homicidij.
3. Potest Sacerdos notorie criminosus, & ab exercitio ordinis non prohibitus, post poenitentiam & emendationem publice notam iterum celebrare, saltem aliquo temporis intervallo interposito.

Hinc per contrarium sensum colligitur, si crimen eiusmodi enorme vel populariter, vel iudicialiter notorium sit, prohibendos esse Clericos ab executione ordinis suscepti, & susceptione altioris; idque vel absolute, si spectatis omnibus, poenae depositionis inferenda videatur, vel saltem ad tempus, donec plene de commisso crimine satisfecerint.

NOTANDVM I. Crimen adulterij, incestus, periurij, falsi testimonij ipso iure non inferunt suspensionem, aut irregularitatem. Quare si facinus occultum maneat, Clericus post actam poenitentiam de tali crimine, in officio suo ministrare potest. Excipitur autem crimen homicidij, quod etiam si occultum maneat, irregularitatem conciliat, eamque non ab alio, quam a Summo Pontifice dispensabilem.

NOTANDVM II. Ex hoc c. probabiliter colligitur, non tantum Sacerdotes (de quibus dubium non est) sed etiam alios in sacris constitutos mortaliter peccare, si cum conscientia peccati mortalis in ordine suo ministrant, v. g. Diaconus Euangelium solemniter canter. Sed hanc q. plene disputauit lib. 5. tr. 1. c. 5. q. 4.

QVÆRES: Si Sacerdos v. g. fornicationem, vel adulterium in populo notorium commisit, sed ab Ordinario exercitium ordinis ipsi non prohibeatur, potestne post poenitentiam, & emendationem publice notam, interposito saltem aliquo temporis intervallo

§§§ teruat

teruallo, iterum celebrare? Responsio est affirmatiua, quam docui lib. 1. tr. 5. p. 5. c. 4. q. 2. dicto 3. Quia, vt supra dixi, nec suspensus, nec irregularis est. Infamiam quidem contraxit popularem; sed ea vti per crimen contracta fuit, ita per eius abolitionem, seu pœnitentiam tollitur,

CAPITVLVM. I. cod. Tit.

in 6.

Sapè.

PARAPHRASIS.

Clemens IV. prohibet, ne Episcopus aliquis Italiæ Clericum vltamontanum ordinare præsumat, nisi à Pontifice expressam licentiam acceperit, vel ab Episcopo suo literas patentes afferat, in quibus causa rationabilis contineatur, cur ipsum nolit, aut non possit ordinare. Si secus factum fuerit, ordinans pœnâ condignâ puniendus erit ordinatus verò manebit suspensus, vt à nemine, nequidem à Pœnitentiarijs Sedis Apostolicæ sine speciali Pontificis licentia absolui possit.

SUMMARIUM.

Licet Episcopus Italia vltamontanum ordinare nequeat sine speciali facultate Papæ, vel per patentes literas Episcopi sui; poterit tamen Italus vltra montes ordinari, si petat.

Circa hanc Constit. quæritur primò; Vtrum similiter locum habeat, si Italus vltra montes se ordinari cupiat? Videtur enim esse affirmandum; propter identitatem rationis. Sed bene negant Gl. ver. Italiæ, Ioann. Monach. Archidiaconus, Ancharanus, & alij plerique. Quia lex pœnalis, aut à iure antiquo exorbitans propter similitudinem rationis extendenda non est ad casum, vel personas non expressas, sicuti docet Gl. in reg. 49. in 6. ver. in pœnis. Neque obstat, tamen si rationem diuersitatis fortasse assignare nõ possumus: potuit enim legislatorem mouere ra-

tio, quam nos ignoramus, cur de Italiis, & non de vltamontanis tale statutum ediderit. Quo sensu Vlpianus dixit l. 28. ff. de legibus, quòd non omnium, quæ à maioribus constituta sunt ratio reddi potest.

Quæritur secundò: Vtrum satis etiam sit, si dimissoriæ literæ, quales in textu requiruntur, ab Episcopo domicilij afferantur. Negat Gl. ver. emisit, quia in textu tantum fit mentio de Episcopo originis, & de Episcopo beneficij. Sed contrarium rectius docent Ioan. Monachus, Archidiaconus, Ioan. Andr. Ancharanus. Quia hæc extensio vltra verba textus, propter omnimodam similitudinem rationis facta, alijs iuribus consentanea est, vt apparet ex c. 3. hoc lib. & tit. Est autem id frequens, imò necessarium, vt vnum ius per alterum suppleatur, arg. c. cum expediat, 29. de elect.

Quæritur tertio. Vtrum huic pœnali constitutioni locus etiam sit, si Clericus vltamontanus in Italia primam tonsuram, vel ordines minores accipiat? Aliqui negant apud Ancharanum hic. Quia in proemio solum fit mentio de susceptione ordinis sacri, Sed Gl. hic ver. clericus, affirmat: quia constitutio generatim loquitur, vt nullus Episcopus vltamontanum clericum ordinare præsumat: cum ergo ius non distinguat, nec nos distinguere debemus, arg. l. de pretio, 8. ff. de Publiciana. Alij verò distinguunt, vt Suarez disp. 3. sect. 1. n. 19. Textum intelligendum etiam esse de quatuor minoribus, non autem de prima tonsura: Quia primam tonsuram conferre propriè loquendo, non est clericum ordinare; cum prima tonsura non sit ordo, neque ea clericis conferatur, sed laicis. Mihi placet sententia Gl.

Ad fundam. 1. sententiæ respondetur; Potius attendenda esse verba constitutionis, quàm quid in proemio præmissum fuerit. Ad fundam. Suarez respondetur cum Gl. Quòd Episcopus vltamontano primam tonsuram conferens clericum ordinet, quando per eam clericum efficit. Est id frequens in sacris canonibus, vt prima tonsura clericalis ordo dicatur, ei usque collatio clerici ordinatio, vt constat ex c. Lugdunensis, 9. q. 2. & clarus